

Ajankohtaista kunta-alan energiatehokkuustyössä

Anna Sahiluoma, Motiva Oy

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Kunnat 2023

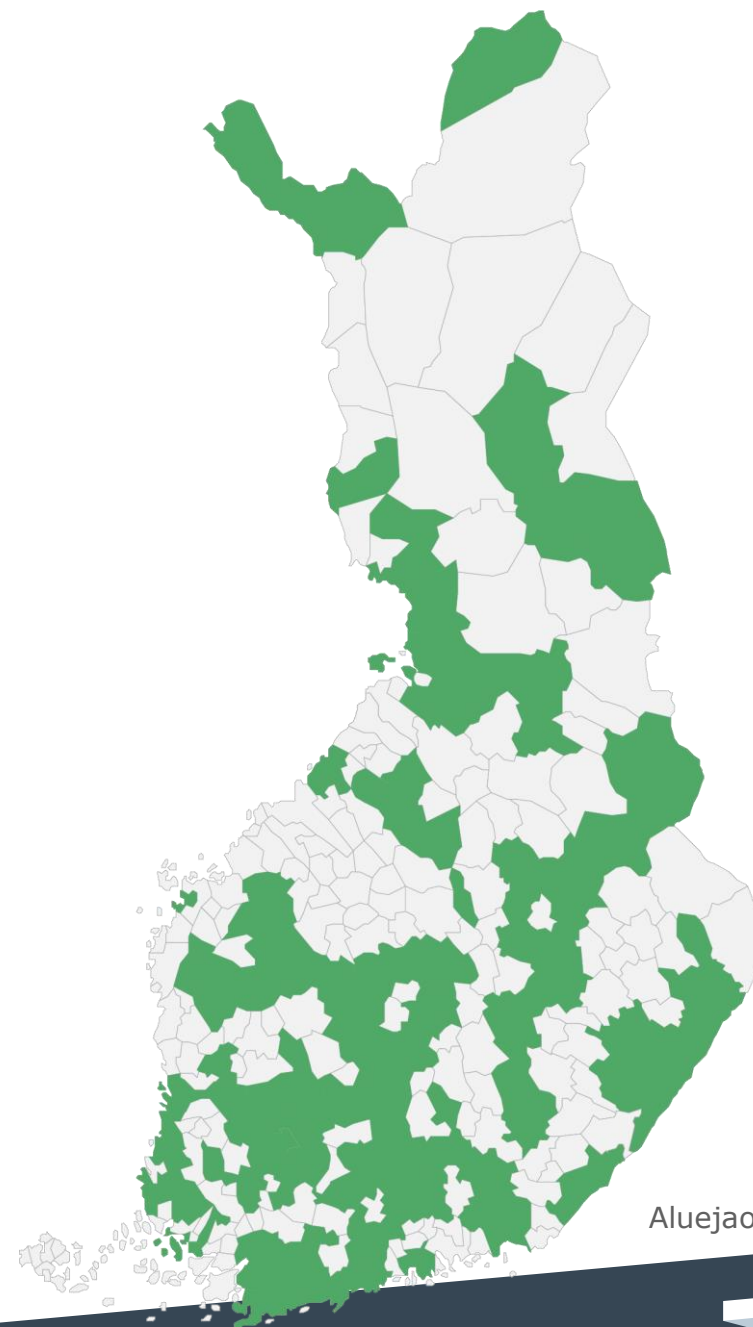
Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

2017-2025 138 liittynyttä (126 kuntaa)

Päivitetty 15.3.2023

Mukana myös 12 kuntayhtymää tai aluetta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
- HUS-kuntayhtymä
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
- Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä
- Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymä
- Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Lounais-Hämeen Koulutuskuntayhtymä
- Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Satakunnan hyvinvointialue
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur skn
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Aluejaot © MML, 2018

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Energiatehokkuussopimukset Suomen ensisijainen valinta EED toimeenpanossa

- Energiatehokkuussopimukset ovat Suomessa ensisijainen keino täyttää EU:n tiukat energiatehokkuusvelvoitteet
  - Sopimustoiminnan tulosten on tavoitteena kattaa yli puolet energiatehokkuusdirektiivin (EED) 7 artiklan mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta.
- Vapaaehtoiset sopimukset ovat vaihtoehto uudelle kansalliselle lainsäädännölle tai muille uusille pakkokeinoille
- Suomea sitovien energiatehokkuusvelvoitteiden toimeenpano onnistuu vapaaehtoisin keinoin vain, jos sopimustoiminta on kattavaa ja täyttää asetetut tavoitteet energiankäytön tehostumisesta

MITEN KUNTA HYÖTYY? / MIHIN KUNTA SITOUTUU?

KUNTA-ALAN ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS 2017–2025

NÄIN HYÖDYT:

Käytät energiaa fiksusti – säästät euroja ja luonnonvaroja.

Pienennät energiakulujasi, mikä lisää kannattavuutta ja tulosta. Voit hakea valtion tukea energiatehokkuustoimiin.

Toimit vastuullisesti ja osoitat sen. Investoinnit energiatehokkuuteen edistävät myös vihreää kasvua.

Pienennät toimintasi ilmastokuormaa.

Energiatehokkuuden jatkuvasta parantamisesta tulee hyödyllinen toimintatapa.

Rakennat ja vahvistat myönteistä julkisuuskuvaa.

Valitset vapaaehtoisuuden uuden kansallisen lainsäädännön tai muiden uusien pakkokeinojen sijaan.

TÄHÄN SITOUTUT:

Sitoudut tehostamaan energiankäyttöäsi asettamasi ohjeellisen tavoitteen mukaisesti.

Selvität, miten voit tehostaa energiankäyttöä. Laadit tai päivität toimintasuunnitelman ja toteutat valitsemiasi kustannustehokkaita energiankäytön tehostamistoimia.

Otat huomioon energiatehokkuuden suunnittelussa ja hankinnoissa. Koulutat henkilöstöä ja viestit toimistasi.

Raportoit vuosittain energiankäytön tehostamistoimista.

Pyrit uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Tuki energiakatselmuksiin ja energiatehokkuusinvestointeihin

ELINKEINOELÄMÄ | KUNTA-ALA | KIINTEISTÖALA

- Valtio tukee* Motiva-mallisia energiakatselmuksia ja –analyysyjä.
  - Energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 pykälän mukaisia suurten yritysten pakollisia energiakatselmuksia ei tueta.
- Valtio tukee tapauskohtaisesti uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon liittyviä energiatehokkuusinvestointeja*.
- Energiatehokkuussopimukseen liittyneillä on mahdollisuus hakea valtion harkinnanvaraista tukea myös tavanomaisen tekniikan energiatehokkuusinvestointeihin*.

* Tukea ei myönnetä asuinkiinteistöille

Kunnille tarjottava tuki

Toimeenpanon tuki	Raportoinnin tuki	Asiantuntijatuki energiakatselmukset	Asiantuntijatuki investointeihin, esim ESCO
Asiantuntijatuki energiatehokkaisuun hankintoihin	Asiantuntijatuki kiinteistöjen energiankäyttöön	Kuntien verkottaminen ja vertaistuen mahdollistaminen	Tilaisuudet
Webinaarit	Ajankohtaisen energiatehokkuustiedon tarjoaminen	Markkinointi ja viestintämateriaalit	Tulosdataa
Asiantuntijatuki uusiutuvan energian energiakatselmukseen	Koulutukset	Alueellisen toiminnan vahvistaminen	Selvitykset, kokeilut (vertaisoppiminen)

Energiatehokkuussopimusten verkkokurssi

Liittyneen opas energiatehokkuussopimukseen

- Motivan verkkokurssialustalta löytyy energiatehokkuussopimuksia käsittelevä maksuton ”Liittyneen opas” –verkkokurssi.
  - Kurssi on maksuton, mutta vaatii kirjautumisen (eri käyttäjätunnukset kuin seurantajärjestelmään).
  - Kurssin avulla saa helposti yleiskuvan energiatehokkuussopimuksista, sen velvoitteista ja hyödyistä sekä vuosiraportoinnista.
  - Kurssia voi esimerkiksi hyödyntää uuden vastuuhenkilön perehdyttämisessä.

Kurssille pääset tästä:

<https://motiva-verkkokurssit.fi/kurssit/energiasopimusten-verkkokoulutus/>

VERKKOKURSSIT

0% SUORITETTU
0/15 vaihetta

< Edellinen

Terve! Marianne
suoritetuksi ✓

Energiatehokkuussopimukset: Liittyneen opas

- Tervetuloa kurssille
- Mikä on energiatehokkuussopimus?
5 Kappaletta
  - Sopimus lyhyesti
  - Mihin liittyjä sitoutuu
  - Toimenpiteiden merkitys
  - Toiminnan organisointi
  - Energiatehokkuuden edistäminen organisaatiossa
- Vuosiraportointi
6 Kappaletta
- Yhteenveto

Mikä on energiatehokkuussopimus?

Energiatehokkuussopimukset: Liittyneen opas > Mikä o... **KÄYNNISSÄ**

Tämä osio antaa vastaukset kysymyksiin:

- Mitä hyötyä energiatehokkuussopimuksesta on kansallisesti ja liittyneille?
- Mitkä ovat sopimuksessa mukana olevien velvoitteet?
- Mikä merkitys on energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamisella?
- Miten ja millä keinoilla organisaatio voi edistää energiatehokkuutta?

Klikkaa ensimmäiseen kappaleeseen Sopimus lyhvesti.

Energiatehokkuuden huomioon ottaminen suunnittelussa ja hankinnoissa -Verkkokurssi

- Motivan verkkokurssialustalta löytyy energiatehokkaita hankintoja käsittelevä maksuton verkkokurssi.
- Tavoitteena on saada energiatehokkuus yhdeksi kriteeriksi kaikkiin niihin julkisiin hankintoihin, joissa energiatehokkaamman laitteen, järjestelmän tai hankintakokonaisuuden valinta johtaa kokonaistaloudellisesti edullisempaan lopputulokseen.

Esimerkkikortit

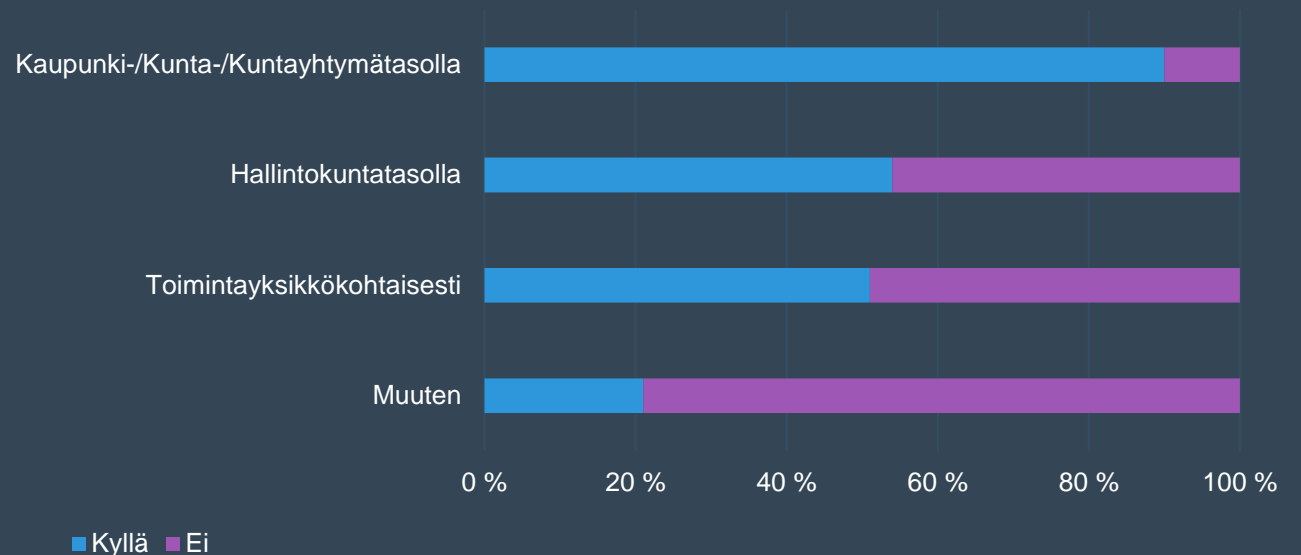
Energiatehokkuustyön organisointi ja suunnittelu

Tavoitteena on liittää energiatehokkuus, energiansäästö ja uusiutuvan energian lisääminen tarkoituksenmukaisella tavalla osaksi liittyjän toimintaa ja käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.

- Sopimuksen vauhdittama tehokas energiankäyttö nivoutuu luontevaksi osaksi johtamisjärjestelmiä ja niissä asetettuja tavoitteita. Näin energian käyttö ja toiminta tehostuvat jatkuvasti parempaan suuntaan.
- Organisoimalla ja määrittelemällä toiminnan vastuut kunnan energiatehokkuustyö saadaan systemaattisesti osaksi arjen tekemistä.
- Toimintasuunnitelmalla voidaan tuoda energiatehokkuuteen tähtäävät toimet näkyviksi ja osaksi liittyjän jatkuvaa toimintaa.

Miten energiatehokkuustoiminnan vastuut on kunnassa nimetty

N = 274 (vastausta)

Energiatehokkuustyön organisointi ja suunnittelu Raumalla

Kunta: Rauman kaupunki
Asukasluku: 40 000
Liittynyt sopimukseen: vuonna 2000,
uudelle sopimuskaudelle vuonna 2016

Kuntaan on perustettu energiatyöryhmä, joka koordinoi työtä ja toteuttaa toimenpiteitä energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden mukaisesti.

HYÖDYT

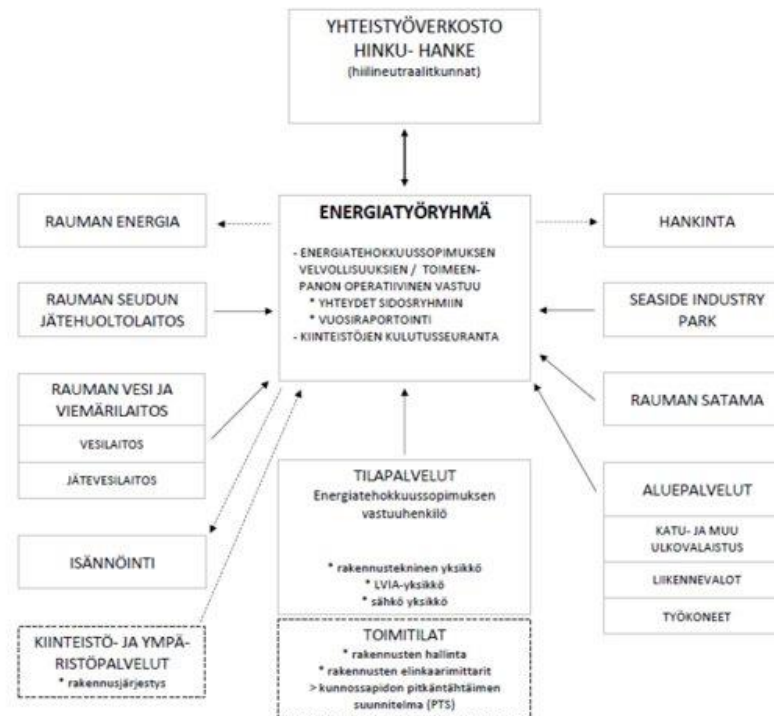
Toiminnalla on selkeät linjat, vaatimukset ja vertaistuki muilta liittyneiltä kunnilta. Sopimustoiminnan ansiosta saavutetut tulokset, kuten energiansäästö, päästövähennykset ja kustannustehokkuus, tulevat selkeästi esiin.

HAASTEET

Eri sidosryhmien aktivoiminen ja koordinoiminen vaatimusten täyttämiseen on vaativaa. Myös rajalliset resurssit aiheuttavat vaikeuksia.

MITÄ - MITEN - KETKÄ MUKANA

Energiatehokkuustyöryhmään on pyydetty kaikkia niitä osapuolia, jotka ovat myös osana energiatehokkuussopimusta (ml. Liikelaitokset). Työryhmä kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa. Välillä laajennetulla ja toisinaan suppeammalla kokoonpanolla.

ESCO palvelut

ESCO-hankkeista laajemmin käytetty keino julkisiin energiaremontteihin?

- Energiatulevaisuuskysely 2023 mukaan ESCO-kumppanuuksien määrä yksityisellä puolella on yhä pieni
- Energiavirasto ja Motiva haluavat selvittää, että saataisiinko energiatehokkuushankkeiden määrää lisättyä kehittämällä ESCO-hankintaa
- Keräämme tietoa huhti-toukokuun aikana kyselyillä ja haastatteluilla
- Jalostamme saamamme tiedot toukokuun aikana selkeiksi teemoiksi, joita käsitellään 13.6 työpajassa yhdessä kuntatoimijoiden kanssa

ASTETTA ALEMMAS

Motiva, Energiavirasto, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, valtioneuvoston kanslia, Sitra

Kampanja lukuina (2022)

ASTETTA
ALEMMAS

Energiansäästö

89 %

tehnyt energiansäästötoimia

54 %

uskoo omien toimien vaikuttavan energian riittävyyteen

51 %

vähentänyt sähkölaitteiden käyttöä

50 %

alentanut huone-
lämpötilaa

48 %

lyhentänyt
suihkuaikaa

Kumppanit

865

yritystä, yhteisöä,
kuntaa ja taloyhtiötä

100 000 ... 500 000+
välillinen tavoitavuus

920

kampanjamateriaalien
lataajaa

150

tiedostoa, mm. some-
ja printtikuvia, tulos-
tettavia vinkkilistoja

Energianeuvonta tukena

11

neuvontaorganisaatiota
Manner-Suomen kaikissa
maakunnissa

1+15

monipaikkainen
hybriditilaisuus
kumppaneille

260

alueellista
tapahtumaa ja
mediakontaktia
energiansäästöä

500+

mediakontaktia
ja esiintymistä
Motivasta

”Erityisesti talvikuukausina toteutuneella sähkönkulutuksen vähennyksellä on ollut **erittäin merkittävä vaikutus** siihen, miten olemme selvinneet tähän saakka sähkön riittävyyden kannalta yksittäisistä haastavammista jaksoista.”

Tuomas Rauhala, Fingrid

Näin suomalaiset säästivät

Ajankohta	Kulutus 2021 GWh	Kulutus 2022 GWh	Muutos
Elokuu 2022	6 074	5 905	-3 %
Syyskuu 2022	6 245	5 788	-7 %
Lokakuu 2022	6 866	6 358	-7 %
Marraskuu 2022	7 527	6 860	-9 %
Joulukuu 2022	8 867	7 578 (7 978 **)	-10 %
Tammikuu 2023*	8 251	7 615 (7 862 **)	-5 %

* Tammikuu 2023 vertaillaan vuoden 2022 tammikuun kulutukseen.

** Lämpötilakorjatut kulutustiedot suluissa.

Kiitos!

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET